

Erdélyi Híradó

Szombaton, Július' 10-dikén ($\frac{7}{10}$) 1830

Nagybritannia—Frantziaország—Tyrol—Muszkaország—Törökország
Erdélyország—Hirdetés—Nzt. Társalkodó 28-dik Szam.

Nagybritannia

A' frantzia ügyekbajok felett így beszélget a' Courier: "Az a' krízis, melyben most magát Frantziaország eltikkasztja, rettenetes látványt mutat elő. A' fejtelenség' undorító scenái, mellyek az ő' küzdő-hellyét oly' sokáig borította vér-özönnel, és mint valami földingás meg-rázta Európát, a' megújulás' estéjén látz-
tának. Minden ember ezt a' kérdést teszi-fel magának: "Mi lesz belőlle, ha a' választások ugyanazon-féle hajthatatlan Képviselőket küldenek, mint azok, a' kikkel az országlószék nem értekezhetett, és a' kik a' Kormányshéket megítélték, a' nélkül, hogy ettől tsak egy rendszabást is értekezés alá vettek volna? "Ha a' választás' kimenetele olyan, a' mint azt a' revolutio' Ifjai jövendőlik; úgy a' Charta nem állhat tovább fenn. A' principium szerint, meg lehet még azt tartani; de valójára-nézve, vissza kell azt venni. A' Választók' számát Frantziaországban 80,000-re betsülik; mely a' westmünsteri Választók' számát alig haladja-meg négy-annyival. A' nemzetnek ez a' darabszámja 52 millió népességért küldi a' Képviselőket. Ha az ország általjában jó hajlandósággal van az álló Monarchiához: úgy, ezzel a' fontos lett-dologgal kell tartani, és a' Választók' számát szaporítani. A' thro-

nus, tsak erőt nyer magának, ha fundamentomát a' nép között terjeszti-el. Nagyobb erőt kell a' Királynak segedelem-re felszóllítani a' kabala-oligarchiánál: és, ha a' nép okos és hív; annál kell ezt a' segedelmet keresni. A' mérészség nagy lehet; de a' veszedelem az ajtó előtt áll már; mert a' választások fogják meghatározni, ha a' próbát (a' választó-just megsokasítani) meg kelljen-é tenni, vagy hogy a' Bourbon familia lemondjon. A' felekezettek' állása és feltése minden reménységet elvágna, hogy belőlök együtt egyesülő Kormányozást lehetne formálni, és mindenik közzülok, sokkal gyengébb magánosan, mint a' Polignac-ok.

Glascow-ban, az a' tudósítás, hogy ott Byrnie Irlandus Mackay Skotust az ökölviadalban megölte, nagy lázzadást szerzett az ottani számos öklözők között. Módoson két felekezetre szakadtak ezek a' mesteremberek: az irlandiak mind külön vannak, Byrnita név alatt; a' Mackaysták mind hazafijak, azaz, Skotus öklözők. Minthogy már úgy-nevezett nemzeti ditsőség forog itt fenn; a' két fél, mint meg-annyi vad-állat, nagy dühösséggel öklözi egymást, és már kettő ölettettemeg, 143-at pedig megfogtak, a' nélkül hogy a' viaskodásnak vége volna.

Vasárnap', jún. 15-dikán, Leopold

Printz Clarence Hggel és Hgnével ebédlett Bushy-Párkban; melyhez Fridrik burkus Printz is és egynehány Tagjai a' királyi familiának, hivatalosok voltak.

Frantziaország

A' Moniteurben jún. 17-dikén, van egy kir. Ordonnance, melynek erejénlfogva minden rangu Tisztek, a' katonai Intendentiát-is ide-értvén, valamint az Altiszteket, Káplárokat, Brigadirokat és köz-legényeket, a' kik az áfrikai hadsereghez tartoznak, az előlépésre-nézve, kirekesztőleg magok között, a' Gen. Stábokban, a' külömbféle fegyverű seregekben és osztájokban megüresedő helyek' elfoglalására, valamint anciennitás (idősebség-) rang szerént, úgy egyéb megválasztás szerént-is, Concursus fog tartatni. Ez a' Concursusra kirekesztő jus, kezdődik a' katonaság' hajóra-szállása' napján, és végbe-szakad a' Frantziaországba-vissza-érkezések' napján.

Az Assigny Hajó-hadnagy' hajótöréséről írt tudósításoknak (15-dik nap) végezete, az algieri Bagno-ból: "Minden falu, minden ház külömböző látványt hozfel: de minthogy tartanom kellett attól, ne-hogy Uraságodat; (a' Tengeri Ministert) oly' sok ijjesztő képekkel megszorítsam, tsak azt adom elő, a' mik saját szemeim előtt történtek.

Megérkezvén a' Beduin' házába, ki minket védelme alá vett, nem akartak minket eleinte az asszonyok befogadni; vissza is küldettünk már egy más kunyhóba; végre megindította őket a' mi' sorunk, és az első ház, a' melybe elébb mentünk, lett menedék helyünk. Tüzet raktak érettünk, és ennünk adtak, és 2 nap' semmi zavar nem esett. Első okot adott tünődésünkre egynehány Matrót, kik a' szomszéd házakból elsőztek, 's azon reménységgel, hogy megszabadulhatnak, tekeregtek; de nem-sokára meg fogták ö-

ket: és már most, jobban ügyeltek reánk a' Beduinok, minthogy röllunk is azt a' szándékot tették-fel. — Máj. 18-dikán este, a' rekesztő hajó-osztáj' fregattái és egynehány brigg, melyek az elült hajókhoz közelítettek, ladikokat küldöttek azoknak megszagúdozásokra (recognoscálni). Ezek a' kiszállási készülétek, mindenfelé rémülést terjesztettek-el; minden Arabs fegyverkezett, 's nyomóltak böggve a' hegyekből le-felé. Az asszonyok, vették gyermekeiket a' hátokra 's készültek a' futáshoz: minket, szegény szerentsélen fogjokat, minket a' legerősebb kunyhókba zártak, 's a' legkissebb mozdulásunkra, halállal fenyegettek, ha elszökni próbálnánk. A' megölettetés' pillantáján állottunk. Egy ágyúszó, melyet hallottunk, úgy gondoltuk, hogy az, a' vérontás' pillantattja: mert, akarmelyik részre hajlana is a' szerentse, akar nyerenének a' Beduinok, akar vesztenének; hihető, hogy a' rajtok megesett szerentséltenség miatt bosszút-állanának rajtunk, vagy szerentséjek által elhívén magokat, minket az ő' dühök' áldozattjai közzé számálnának. Szerentsére, kedvezőbben fordúlt a' dolog, mint-sem mi reménylettük volna; a' fregattek vissza hívták a' ladikokat, és minden a' szokott rendre állott vissza közöttünk; de, nem úgy volt a' hegyekben.

Bruat Úr, kit én 23 emberrel hagytam, kik között a' Máltai és 6 Tiszt is volt, ugyanazon egy házba szállítatott elébb az ő' bajtársaival együtt; de minthogy az mindenőjüknek nem elég tágos volt, ismét kitakarítottak ők abból, egy mosee-formába vitettek, melybe minden ember bemehetett, és a' hol őket az unalomig megmotózták, és otsmányságoknak tették tárgyává. Az első két nap' azt mondják az Arabsok, kik őket elfogták, minden reggel, hogy a' záportól meg-

aradt Buberak foljívíz, nem engedi hogy őket Algierba vigyék. Harmadik nap, ám-bár szándékjok, még ellenségesebbnék látszott, még is-tsak bátorságban volt a katonaság' élete, midőn egy török-fajta, ki a' foljívízen által jött, ezen falukba azon jelentéssel állott elő, hogy a' Dey' Tisztjei a' foljívíz' másik partján volnának, hogy inket védelmezzenek: egyéberánt, nagyon ostobáknak kellett volna nekik (a' Beduinoknak) lenniük, ha minket még is Anglusoknak tartottak volna. — A' Máltai azt hitte, hogy az ő' jelenléte, az általunk várt segedelmet siettetni fogja, mivel' ő, nyelvudásánál-fogva, alkalmazhatóbb volna mint akarki, tudósítást tenni a' mi' szörnyű fekvésünk-felől: kívánságára, elbóttotta őtet Bruat Ur, de ára kérte, hogy nagyon siessen. — Alig telt egy óra elmenetelétől-fogva, hogy a' mi' tengeri embereinkel, jobban bántak; sokan az Arabsok közül, vissza adták nekik jószágjaikat, mellyeket tőlök, fogásunk' első napján elraboltak. Ugyanakkor, egy a' parantsolók közül elő-állítatja a' Kapitányt, s értésére adja, hogy őtet a' foljívízhez kísértetné. Ez, vonogatta magát, hogy bajtársaitól megváljon, kiknek ő, a' javallatot mindjárt megjelentette; de ezek, egy akarattal úgy vélekedtek, hogy nekik, az ő' közöttök jelenléte, nem tehetne annyi hasznot, mint ha a' Dey' Tisztjeihez megyen. Rá-állott tehát az elmenetelre; de a' mustra-Biztos' jegyzésére, kieszközlötte azt, hogy nekik más őrzőt adtak, a' ki több szánakozással láttzott lenni az ő' sorsok eránt. Bruat Ur, a' foljívízen által-úsztában elvesztette holmiját, mellyet a' foljás' ereje elragadott. Megérkezvén a' túlsó partra, lehányta egy Török a' maga' köntösét, hogy abba öltözködjön. "Most már az Effendi sátorába vezették őtet, a' hol, mivel' senki-se tudott frantziául vagy

ánglusul, spanyol nyelven vallatták őtet, és a' leglekötelezőbb ígéretet nyerte mindenőjökre-nézve.

Nyomon, két Tisztet küldöttek a' hegyekbe; megengedték neki még azt is, hogy Second-Hadnagyának levelet küldhessen, hogy vele ugyanazon biztatásokat közölje. Az Effendi, a' ki magát igen sajnálkozóznak bizonyította-meg eránt, sok kérdést tett neki elébe a' kiszállásra-nézve. Kérde tőlle a' többek közt: igaz-e, hogy a' katonaság, akarattja ellen indult volna el? Bruat Ur ezt felelte: a' mi' katonáink' magaviselete, ha kiszállásának, megbizonyítaná ezen elő-adás' hamisságát. A' kiszállás' idejére és helyére-nézve azt jegyezte-meg nekie, hogy azt, tsak a' környületek' határozzák-meg. — Azt kívánták különösen megtudni, mi történt az ő' hivatali írásaival; feleletjére, hogy ő azokat egynehány pertz-órával a' hajótörés után, elszaggatta, egy török Tiszt által, a' ki éppen akkor érkezett-meg és frantziául, beszélt, azt mondták neki, hogy, ha ő azt kézre-szolgáltatná, azon nyomon szabaddá tétetődne; az ő' feleletje, e' volt: ha mindjárt ezen feltételtől függene is az ő' élete, még-sem törődne rajta, és hogy ő azt neki ki nem adná. A' hegyekben minden tsak tsendesnek láttzott; bajtársaink' sorsa, bátorságosnak láttzott: de 8 óra tájban, este, nagy sikóltás esik a' viz' túlsó partján; azt beszéllék, hogy a' hajósereg közelített a' töredékhez (Wrack); Beduinokat sebesítettek volna meg az ágyúk; végre, hogy sok Frantzia, kik a' hegyekben elszöktek volna, megsebesítettek volna egy asszonyt. Ezek az okok egygyütt, voltak, hihető, alkalmas a' megszárlásra. Az Effendi elsáppadt, midőn ezen tudósításokat hallotta, s panaszkodott Bruat Úrnak, hogy azon hajók megjelenése, tsak a' Beduineket mérgesítet-

te-fel, a' nélkül, hogy nekünk valami-módon segíthetett volna. — Másnap', a' Dey' parantsolattjára, Algierba küldöt-ték Bruat Urat, a' hol ő, máj. 20-dikán érkezett-meg. Az Agához vezették őtet, ki az említett kérdéseket újra felhozta. Egy, Toulonból származott levél, mellyet neki (Bruat Urnak) mutattak, megbizo-nyította, hogy ő (az Aga) tudósítást kap-ott mindenekről, a' mi ott történt. A' Bruat Úr' elmenetele utánvaló nap' a' he-gyekből, hoztak az Arabsok 11 személyt, kik között 2 Tisztet, két szakaszban; a' honnan mindjárt Algierba vitettek.

Végre, 20-dikán, reggeli 4 óraker, össze-gyültek az Arabsok, kikenél én, az enyimeknek egy részével szálláson voltam, hogy minket a' Buberak foljóvízhez vi-gyenek, és a' Dey' Tisztjeinek által-ad-janak, kiket az innetső-partól nem mesz-szire találtunk. Egy közzüllök, a' ki fran-tziául tudott, azt mondja nekünk, — sze-rentséseknek tarthattjuk magunkat, hogy a' vérontás elől elfuthattunk, 20 fejet hoz-tak már Algierba, és, még többről beszél-nek. Ez a' tudósítás ízekre szaggatta a' mi szivünket, és a' mi' szomorú egész vándorlásunkban, e' volt fájdalmas beszélge-tésünk tárgya. — Matifu földtsútson (cap) húztuk-ki az éjtszakát. Másnap', délután-ni 4 óraker, török katonaság' kísérése alatt, és nagy-számu nép követése-köz-ben, megérkeztünk Algierban. A' Dey' palotája elébe vezettek bennünket, a' hol szerentsétlenségünknek iszonyú látvánnya, a' maga' egész borzasztó valóságában ütötte-meg szemünket, — — bajtársaink' fejei voltak ott kiteve a' zabolátlan soka-ság' tekintetének! Sokan közzüllök, nem állhatván-ki ezt a' gyötrő tekintetett, el-ájulva lebuktak: — 10 órapertz nyugvás után elvezettek bennünket a' Bagnoba, a' hol 12-t a' miéink közzül találtunk, kik ama' 74-el együtt (a' listában, nem

86, hanem csak 80 van) egyedülvaló tö-redeke ekkorig, kiket én ezen szerentsét-len hajóveszéből össze-szedhettem.

Az angliai és sárdiniai Konzulok au-dentziát kértek a' Deynél, hogy tölle meg-nyerhessék a' Tiszteket magokhoz venni szállásra: de mi kértük őket, azt, ne ten-nék; szándékunk volna mindég-tsak em-bereinknél maradni, és az ő' bal-sorsok-ban egész részt-venni. — A' sárdiniai Kon-zul, szolgáltatót kezünkre szükséges köl-tséget egész népségünk' élelmére; mi pe-dig a' legnagyobb kíméllyel költöttünk. A' Dey, maga is küldött megérkezésünk' napján ollyasokat, a' mik legszorgosabb szükségünkre megkívántattak.

Bár-mi borszasztó lett légyen is ha-jóvesztünk' következése, még is nagy há-ládatossággal tartozunk a' Gondviselésnek hogy iparkodásunkhoz anyki kedvezéssel volt, és oly' számos lelkes töredéket ösz-sze-szedhettünk: mert, ekkorig még, az ollyan hajók' népei, mellyek ezen ten-gerparkokon, a' vizek' változó hullámjai által elragadtatván, elültek, csaknem min-dég mereül megöldöstettek; még a' Re-gentia' hajójának sem volna ott szeren-tésőbb sorsa. A' mi minket illet, mi el-köveltük, a' mi el kellett követni; és a-karmi fájdalmasok legyenek is az em-lékezetek, mellyek a' mi' lelkünket min-dég által fogják járni, még is az a' vi-gasztalatalásunk, hogy vesztésünket sen-kinék nem, hanem egyedül a' hajókázás szerentsétlen változásainak tulajdoníthat-juk. — Már most, jutalmakat javall As-signy Úr, először a' Maltainak, s hogy a' Nevendékek Fénrik-ekké tétetnének. Egy Buchamp nevű az Avantage-ról, szállásmester, és egy Poudroux nevű Ma-trótz a' Siléneről — egyik, egy vasvillát, másik fejszét kapván, az első, keresztül döfte a' bogjázóvillát az őtet megölni aka-ró Arabs' nyakán, a' másik, fejszével ver-

te széjjel az őket megtámadókat, 's mikor nem győzték a' sokat, ellutottak és a' hegyekben bújdoklottak, 's végre, rabságra adták magokat a' Dey Tisztjeinek. Ezeknek Betsületlegio' keresztjét javalja Assigny Úr. Végre, elő adja a' 80 élő népesség' laistromát. — A' két briggen 600 embert mondott vólt lenni egy előbbi Journál.

A' Moniteurben, jún. 19-dikén az itt következő telegraphi hivatalos tudósítás van: "Sidi Ferruts, jún. 14. 1850, reggeli 10 órakor, Bourmont Gróf, a' Ministertanáts' Elölülőjének ÖExjának. — A' hajóról-kiköltözés, ma 4 órakor kezdődött. Az egész katonaság a' földön van. Az ellenség, elkergettetett azon állásból, melyet az, hátúlról elfoglalt vólt, és a' Berthezéne Osztáj elvett attól 9 ágyút és 2 mo'sarat. — A' hajótanya Sidi Ferruts-tól (Torretta-Chica-tól) nyugotnak, jó, és a' hajósereg ott akar maradni.

Telegraphi tudósítások Toulonból, jún. 18-dikán. Torretta-Chica-i öböl, jún. 14. — Duperré Adm. a' Hadminister ÖExjának. A' hajósereg elfoglalta tegnap' a' Sidi Ferruts-i öblöt. Az egész hadsereg ma szállott-ki a' földre, és a' sziget-forma' első kebele' tetőit, elfoglalta. Az ellenség' földvárait rárohanással vették-el. A' Főszállás Torretta-Chica-ban van. — Ezek a' tudósítások, mellyek Párisba jún. 18-dikán este 7 órakor érkeztek, parantsolat szerint, az opera-theátrumban (az énekesnézőszinben) elolvastattak, és a' legnagyobb helybe-hagyással vették azt ezerszeri felkiáltással: Elljen a' Király!

Egy rendkívülvaló Tóldalék a' Gazette di Genova-hoz, a' frantzia hadsereg' földre-szállásáról az algieri tengerpartokon, az itt következő Bulletin-t adja-ki Toulonból, jún. 18. reggeli 7 órakor: "Sphynx gőzpostahajó, tegnap' esteli 7 órakor érkezett ide-meg. — A' hajósereg 15-dikán foglalta-el a' Sidi Fer-

rutsi öblöt: 14-dikén, az egész hadsereg, alkalmas tüzes tsaták után a' moor (Maurus)-lovassággal, szállott-ki a' földre. Elfoglalta az, a' szigetforma' első részén a' dombokat. A' fejér zászlót két Matrótz ütötte-fel a' Torretta-Chica-i várra, a' hol a' főszállás van. — A' hadsereg, nyomúl előfelé.

A' Moniteurben, jún. 20-dikán, az itt következő kir. Ordonnance találattik: "Károly, Isten' kegyelméből 'sat. Minekutánna megtudtuk, hogy még sok perlekedések vannak függőben a' Választók' politikai jussokat illetve, a' párisi, rouenni, orleansi, angersi, metzi, paui és nimesi megyék' kir. törvényszékei előtt, és hogy azok azon időszak (epocha) előtt, mellyeket a' Mi' máj. 16-dikai Ordonnance-unk a' Collegiumok' össze-gyűlésére megrendelt (jún. 23. a' Kerületek-, júl. 5-dika a' Departement-Collegiumokra-nézve), nem dülhetnek-el; — hogy pedig akarunk az, hogy a' Választó-listában a' tagok jobb rendesség' végre-hajtására semmi el ne mellőztesen: tehát, a' Mi' belső Minister-státustitoknokunk' tudósítására, rendeltük és rendeljük, a' mi következők: 1. Tzik. (itt ki-nevezi azon Departementeket) A' ki-nevezett Departementekben a' Kerület-Collegiumok júl. 12-dikén, és a' Depart. Collegiumok, 19-dikén ugyanazon hónapban gyűlnek-össze. — A' máj. 16-dikai Ordonnance-unkat, ezen Ordonnance-ra-nézve, vissza-húzzuk, 'sat.

A' Gazette de France, jún. 21-dikén ezt tartja. "Mind-a'-két, tegnapelőtt hírvé-adott telegraphi hivatali tudósítás ámbár rövid, termékeny az, a' következőzésben. Az első, mely azt jelenti, hogy a' hadsereg a' hajóról-kiköltözést jún. 14-dikén, 4 órakor reggel kezdette, már 10 órakor délelőtt, egészen a' földön vólt. És így, tsak 6 órát fordítottak 50 ezer

ember' földre-szállítására, és az ágyúpadok' elvételére; — rendkívülvaló kimenetel. — Jún. 18-dikán este érkezett mindenik hivatali tudósítás Párisba: és így, 96 óra alatt érkezett az mindenik, Torretta-Chicából Párisba; a' mi, szintúgy álmélködésre méltó. — Kilentz ágyú, 2 mo'sár, szép hadi állás, egy jó hajótanya' bírása, ezek, nem függve a' hirtelen kiszállástól, — egyetlenegy nap' gyümölcsei. — Ezek a' kedvező tudósítások, eleven érzést indítottak itt. Senki-se kételkedik ma ezen próbatétel' jó kimenetelén. A' korábbi tudósítások, mellyek a' hajó-sereg'sikeretlen próbatételét, és annak vissza-fordulását Palmába jelentették, minden jó Frantziát megszorítottak; a' szerentsés fordulás, mely az utolsó tudósításokból kitették, annál-erősebbé és gerjesebbé tette annak behatását. — Itt már a' Gazette a' liberalismusra fordítván szabdaló beszédét, nagy tüzzel disputál maga magával.

A' Constitutionnel, a' frantzia hadsereg' algieri tengerpartra kiszállása' első tudósításait illetve, azt mondja: "Sidi Ferruts egy kis kikötő, Algierhoz 5 órányira, nyugotra. Az algieri ország-lószek, itt rakja hajóra az ő' terményeit, kivált' ökreit, mellyek a' spanyol tengerpartokra, és európai más kikötőkbe szállítatnak. Két országút, egyik egyenes húzomban, másik, a' tengerpart' mentében, a' Caxines földtsúts' hegyén által, viszen Sidi Ferrutshól Algierba. Ez a' két út, kivált' a' tengerparti, hértzekkel metz-tődnek keresztül; de a' mellyek azomban, semmi nehéz akadajt nem szereznek az utazónak. Az a' hely, a' hol a' mi' hadseregünk kiszállott, természetel megvölt rakva ágyúpadokkal; egy mostanában kijött földrajz, ötöt teszen oda; de többnek kell lennie, mivel' Sidi Ferrutst, bizonyos tekintetben, úgy kell nézni, mint

a' Dey' Státusainak kereskedő-kikötőjét. Egy megtámodás éről az oldalról, olyan megtámodás, mely annak a' szíven esik; ez is lessz tehát az a' hely, a' hol a' legnagyobb óltalomészközőknek kellett össze-tolúlni. Frantziák kellene ahhoz és egy férfi, mint a' vitéz Duperré Adm., így, a' legnagyobb veszedelmet fel se venni, 's az első dőfessel a' legnagyobb akadályokat meggyőzni. Nagy idő' és tsatak' kíméllésének kell abból Algier' megvételeére hárulni, és, úgy lehet már a' dologbakapást tekinteni, mint három-negyed-részben végre-hajtottat. Büszkén és örömmel hirdetjük tengeri népünk' bátorságát és ügyességét! Azzal a' Vezérrel, ki őket vezeti, és a' ki nekik a' betsület' ösvennyét mindég kijelelte, mindent reménylhetünk. Nem sokára katonáinkra is rájuk kerül a' sor. A' Vezért illetve, ki őket igazgatja, nints ugyan nekik az a' szerentséjük, a' mi, tengeri embereinknek van; de van öbennek vitésség és magok' elszánása, a' miket semmi-se gyengíthet meg, és nem múlik belé egy Hét, meg fogtuk hallani, hogy az ő' bátorságok által Algier' kőfalain 's a' régi Barbaria' szét-szórt töredékjein fog lobogni Frantziaország' és a' civilisatio' zászlója.

A' Journal du Commerce ezt veti hozzá: "Torretta Chica-tól Algierig, be van a' föld terítve gazdag plánta-élettel (vegetatio), mely egynehány európai élő-fakon kívül, ezekből áll: aloe, cactus, fige, myrtha. Algier és Torretta Chica között fekszenek Frantziaország', Sárdinia' és Anglia' Konzulainak a' Mezei-házok. A' mi' katonaságunk által elfoglalt állástól vissza-felé, van a' Mazafran kis folyóvíz."

Ugyanazon tárgyról, a' Journ. d. Debats: "A' Sidi Ferruts földtsúts vagy Torretta Chica, annyira benyúlik a' tengerbe, hogy mind-a'-két oldalánál öblöket formál. A' nyugotra fekvő horpaszában akar a'

hajósereg tanyázní. Öt-negyed-óránnyira északkeletre ettől a' földtsúttól, fekszik Sidi Halif; egy órával tovább, Caxines (Ras acconater) földtsúts, az északra legmesszebb kinyúló hely; és 3 negyed-óránnyira Caxineshez keletre, fekszik Mers el Dhabanne vagy Szányogkikötő; és végre, öt-negyed óránnyira, tovább északra, a' Pescada Cap. Délre-tartva, egy óránnyira oda, fekszik az algieri kikötő (egy, nyílásával északnak vagy Európának fekvő szörnyű nagy kebel' nyugotti földtsútsához, Pescada-hoz egy óránnyira, Afrikának mondva — befelé). Torretta Chicától Algierig, teszen az út, egyenes húzomban, öt-törfel órát. Ezen az úton, a' Tsászárkastéljnál jobbra megyen-el az ember, és balra fekszik a' tengerierő' vgyázó tsoportja, a' Bujarkah hegy' felnyúló tetején; mely a' tenger' színe felett, 150 meternyire (annyi félőnyire) emelkedne. Minden azt mutatja, hogy ez a' két, fontos hely volna a' legelső tárgya a' foglalatoskodó hadseregnek.

Tyr o Cluj / Centru

Jún. 16-dikán Felső Puszterthal-ban jóforma hó esett a' hegyek közt, 17-dikén pedig, a' síkon is egy arasz vastagságra fekütt az, úgy-hogy az országúton szánon (nagy száнка) lehetett járni; a' hidegmeleg-mérő, tsak-nem a' fagy-jelre szállott, az álló-vizek befagytak. Jaj a' gabonaföldnek, ha a' kalászkok megfagytak. (Erdélyben, júl. 8--10-dikén, nem volt tanátsos egy ingben az udvaron járni.

Muszk a o r s z á g

A' Journal d' Odessa, jún. 19-dikéről jelenti: "Orloff Gen. Adjutans, és Butenieff valóságos Státustanátsos, tegnapelőtt érkeztek ide meg Parmen liniahajón, Konst.poljból. Az ő' társaságokban vannak a' külső Ministeriumnak sok Tisztviselőji. — A' Kapudan-Basa, Halil-Rifat, szombat-olta (jún. 12) Odessában van. Még szebb magaviseletű ő' most, mint Pétermenetelekor volt.

Törökország

Moldovában még is tart a' marhadög, és néhol, nevedkedve, másutt fogdogálva. A' múlt esztendei aug.-olta, az ott megdöglött szarvas-marhák' száma: 14,457 ökör, 15,558 tehén és 2124 fajtatal barom.

Erdélyország — Maros-Szék

M. Vásárhely, júniusban, 1850. — Ezen Ns. Székely-Széknek szabadon választott, és Királyi kegyelemmel megerősített, de mindeneknek méjj bánatjára, a' halál által korán elragadott Fő-Kir. Birája, a' szép-lelkű, mévelt elméjű, Fejedelméhez hív hazafi, M. Gy. Monostori Gróf Kemény Miklós helyébe Ö-ts. ap. k. Felsege igen Kegyelmes Fejedelmünk' kegyelmes Rendeléséből Főtiszti választás tartatott.

Ezen Törvényes Szabadság' gyakorlása Fő-Kormányozónk N. Mlgu. L. Báro Branyitskai Jósika János Ur ÓExja' távol-létében, a' F. Kormány-Szék' Rendeléséből Nemzetünk' Török fujára Tabulæ R. Præsés Kilyényi Székely Mihály Urra bízott, ki a' Ns. Szék' Tisztségével egyet-értőleg ezen hazafi Innepet, e' f. h. 22-dikére határozván, az, ily' rendel tartatott: —

Székünk' Tisztviselői, nagyobb's kisebb Birtokossai, Mágnássai, Donátarius és Armalista Nemessei, a' szabad Helységeknek külön-külön három Személyből álló Küldötjei, úgy a' szomszéd Megyéknek feles számmal megjelent Tagjai, reggeli 9 órakor a' Prætorialis Háznál a' Köz-Gyűléseket tartó Szalában megjelentek, kiket Dirigens V. Kir. Bíró Kebelei Nagy Dániel szép magyar beszéddel fogadván, elő-adta Ősi Szabadságoknak a' kir. Kegyelem által felszabadított gyakorolhatására lett össze-hívattatásokat, melynek elkezdhetésére, hogy a' F. Kormány-Széki Biztos Urat magok közzé meghívják, köz-határozás' erejével egy Biz-

tosságot rendeltek-ki Itélő-Mester N. Bartsai Bartsai János Úrtól vezéreltetve; — melynek meghívására a' M. Biztos Úr, a' Mlgs. Kir. Tábla' Tagjaitól, és az ottan practizáló számos Nemes Ifjaktól kísértetve, tsak-hamar megjeleut, 's az egyszerre kiömlött éljen kiáltások között, Elöl-ülői Székét elfoglalta, a' Tekintetes Karokhoz, és Rendekhez egy ezen Innephez méltó wéjj böltességü, és gyökeres beszédet tartván, melyre Fő-Jegyző Kebelei Nagy Sámuel felelt a' Rendek' nevében.

Ezek után, a' fenn tisztelt Biztos Úr' Elölkülése alatt, az itten egybe-sereglett minden renden lévő Tagokból egy Biztosság rendeltetett-ki a' Voxok' beszédésére, mely is a' maga' munkálkodását az erre elkészített szomszéd Szobában elkezdette, az alatt a' Tekintetes Rendek a' Felsőbb Rendeléseket, 's a' Ns. Szék' minden rendü Tagjait illető Tárgyakat vették tanátskozás-alá, tsupán a' nevezetesebbekre hívták-ki magok közzé a' M. Biztos Urat.

A' hónap' 25-dikán mind a' Voxok' szedése, mind a' Tanátskozás tovább folytatott, mikoron többen tiszteletbeli Jegyzői, és Tábla-Bírói rangal megtiszteltettek.

24-dikén a' két előbbi Ülésről készített Jegyző-Könyv vizsgáltatott-meg, és a' votizálás bévégződén, hogy az miként jött-ki, köz-hírré tétetett; — legtöbb Voxokat nyert M. Gy. Monostori Báró Kemény Pál Ur, ezen Ns. Széknek 14 esztendőtl-fogva szorgalmatos Tábla-Bírája. Mellyel a' M. Biztos Úr kiküldetését elvégezvén, az előbbihez hasonló szép 's érzékeny beszéddel a' Tekintetes Rendektől elbütszött; kiknek nevekben Al-Jegyző Sz. Istváni Gál Elek a' M. Biztos Úrnak Nemzete' szebb Megyéjéhez mutatott jó indulatját, 's fáradozását megköszönte.

Ezen napok alatt, több kétszáz Sze-

melynél, kik a' M. Biztos Úrtól gazdagon megvendégeltettek; mely alatt Ö-Tsászári K. Ap. Felsőségnek, a' Felsőges Tsászárnénak, úgy az egész Felsőges tsászári Háznak, Hazánk' Fő-Kórmányozójának, Fő-Lelki Pásztorának, Kommandírozó Generalissának, a' M. K. Tábla, és Ns. Szék' Tisztviselőjinek, úgy a' jövendőbéli, Felsőges Urunktól kegyelmesen kinevezendő Fő-Király-Bírónak egésségekért, — több poharak ürítetttek; — az első nap' pedig hasonló fényes Tánztos Társasággal mulattattak.

H i r d e t é s .

A' két szomszéd Oláh-országokban a' pestis már elszűnvn, és a' közönséges egésség' állapottya kedvezőbb ábrázatot váltván, a' hazabéli fő-hadi Vezérség a' szabad ég alatt való contumaciát a' marha-æconomusokra-nézve 10 napra szálította-le, és azt rendelte, hogy az Oláh-országból jövő Marhák a' megüsztatás és az által való megmosattatás után további feltartoztatás nélkül beeresztethetnek az Országba; a' Moldovából jövő Marhák pedig — mivel' ott még mind nem szűnt-meg a' Marha-dög — tíz napi contumacia és egésséges vóltokra-nézve szoross orvosi megvizsgálás-alá vettetnek, 's az ugyan-onnan jövő marha-bőrök és btskorok, az eddig vólt rendszabások alatt maradnak. Jól meg kell azomban jegyezni, hogy ez a' kedvezés tsak az Erdélyi Marhás gazdákat, azoknak pásztoraikat, és marhaik' productumait, és tsak a' szabad ég alatti contumacia' tartására-nézve illeti — egyéb portékákra pedig és másféle útagokra semmiféle szín alatt ki nem terjed. Azomban pedig köteleltségekké van téve, a' szabad ég alatti contumacia' tartás mellé rendelt contumaciai Személyeknek, hogy az e' részben fenn-álló rendszabásokat a' legnagyobb keménységgel megtartsák és megtartassák.